

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om overholdelse af de maksimale ventetider for kræftpatienter

Kræft er samlet set den hyppigste dødsårsag i Danmark, og hvert år bliver ca. 45.000 danskere ramt af sygdommen. Hurtig behandling er ifølge Sundhedsstyrelsen i de fleste tilfælde afgørende for kræftpatienters overlevelse.

En kræftpatient har ret til at starte i behandling inden for 28 dage, efter patienten er henvist til behandling, og maksimalt 14 dage, fra patienten samtykker til behandlingen. Hvis en region ikke kan starte en patients behandling inden for tidsfristen, skal regionen tilbyde patienten at blive behandlet i en anden region, på et privathospital eller i udlandet. Hvis regionen ikke kan finde et andet behandlingstilbud inden for den maksimale ventetid, vil ansvaret for at henvise patienten til et behandlingstilbud overgå til Sundhedsstyrelsen.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sikret, at kræftpatienter starter i behandling i overensstemmelse med reglerne om maksimale ventetider.

Statsrevisorerne påtaler skarpt, at regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke har sikret, at alle kræftpatienter starter i behandling i overensstemmelse med reglerne om maksimale ventetider. Statsrevisorerne kritiserede også den manglende overholdelse af patientrettighederne i 2018 og konstaterer, at ministeriet og regionerne på trods heraf endnu ikke har rettet op på den manglende overholdelse af patientrettighederne.

Statsrevisorerne finder det kritisabelt, at regionerne i stort omfang ikke tilbyder kræftpatienterne behandling et andet sted når regionerne ikke kan overholde patienternes ret til at starte i behandling inden for den maksimale ventetid.

Statsrevisorerne

15. april 2024

Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Mikkel Irminger Sarbo
Serdal Benli
Lars Christian Lilleholt
Monika Rubin

Statsrevisorerne kritiserer skarpt, at regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet ikke er enige om, hvad et tilbud om behandling et andet sted skal indeholde, for at patientrettighederne er overholdt. Uenigheden har bl.a. betydet, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet har monitoreret overholdelsen af patientrettighederne på et mangelfuldt og ikke retvisende grundlag, hvilket Statsrevisorerne også kritiserede i 2018.

Statsrevisorerne hæfter sig bl.a. ved følgende resultater fra undersøgelsen:

- Patienterne er i 6 % af forløbene svarende til 6.400 forløb, ikke startet i behandling inden for tidsfristen for de maksimale ventetider uden at der har været en gyldig grund. Dette er estimeret ud fra en stikprøve for perioden juli 2019 - juni 2023.
- Ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriet er 98 % af kræftpatienterne, som regionerne ikke selv har kunnet behandle indenfor tidsfristen, ikke blevet henvist korrekt til andet behandlingstilbud. Dermed er deres patientrettigheder ikke overholdt.
- I ca. 3.300 forløb er der givet et tilbud, men der er uenighed mellem regionerne og Indenrigs- og Sundhedsministeriet om, hvorvidt et tilbud lever op til lovkravene.
- Regionernes tolkning af reglerne er, at det er tilstrækkeligt at tilbyde patienten at undersøge mulighederne for et andet behandlingstilbud, mens Indenrigs- og Sundhedsministeriet mener, at regionen skal kunne tilbyde patienten et reelt behandlingstilbud inden for tidsfristen.
- På trods af at det estimeres at mellem 3.100 og 6.400 patienter ikke har fået overholdt deres henvisningsret har regionerne kun indrapporteret overskridelse af 745 patientforløb.
- Patienterne har en lovbestemt ret til at blive henvist til Sundhedsstyrelsen for at finde et sygehus, der kan starte behandling inden for de maksimale ventetider, såfremt regionen ikke kan løse opgaven. Denne patientrettighed eksisterer ikke i praksis, da ingen patienter i perioden er blevet henvist til Sundhedsstyrelsen.
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet har i den forbindelse ikke levet op til lovens krav om kendskab til ledig behandlingskapacitet i Danmark og i udlandet.
- Det er ikke påvist, at der er ulighed i ventetiden til behandling for kræftpatienter med forskellig indkomst og uddannelsesniveau.

Ministerens svarfrist: 2 mdr.